

сприятиме розвитку внутрішнього туризму та підвищенню популярності України серед іноземних туристів.

Отже, молодь має великий потенціал у розвитку туризму в Україні. Проте, для досягнення успіху необхідно вирішити проблеми з інфраструктурою, покращити маркетингову стратегію та звернути увагу на сталий розвиток галузі.

Література:

1. Шеленко Д.І., Баланюк І.Ф., Баланюк В.С. Соціальний капітал у розвитку соціального підприємництва. *Економіка АПК*. 2021. № 11. С. 44–53. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202111044>

2. Шпикуляк О.Г., Дюк А.А., Баланюк І.Ф. Управління організаційно-інституційним та ресурсним потенціалом соціальних підприємств у розвитку сільських територій: теоретичний концепт аналізу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 7(07). С. 136-140. DOI:10.32782/dees.7-22 URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/210>

3. Стратегія розвитку підприємництва, кооперації та агропромислової інтеграції в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення аграрної економіки України / [Ю. О. Лупенко, М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк та ін.]. Київ: ННЦ „ІАЕ”, 2022. 32 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ldX076sNO8-KRo-7jquuqxFCX1QrN33f/view>

Шевченко А.А.,

*к.е.н., доц. кафедри економічної теорії і
економіки підприємства*

Одеський державний аграрний університет

м. Одеса, Україна

Фірта Д.Р.

здобувач факультету економіки та управління

Одеський державний аграрний університет

м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ АГРОІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Господарювання аграріїв в Україні на сучасному етапі в умовах війни стикається з великими викликами і труднощами через безпекові, економічні та соціальні обмеження. Війна в Україні спричинила серйозні зміни в сільському господарстві та вплинула на умови господарювання аграріїв: погіршення безпекової ситуації в деяких регіонах України; обмеження доступу аграріїв до їхніх сільськогосподарських земель; зменшення обсягів виробництва і зниження доходів аграріїв через псування урожаїв, зниження доступу до ринків та збільшення витрат на безпеку; проблеми із забезпеченням персоналом; зміни в попиті на продукцію.

На нашу думку спочатку необхідно сформулювати поняття «агроінноваційна діяльність», адже в результаті опрацьованих літературних

джерел нами було встановлено, що питання є досить дискусійним і потребує уточнення.

На думку Муляр О.Д.: «агроінновація – це розроблення новації у галузі сільського господарства (сортів рослин, порід тварин, засобів захисту рослин або тварин), упровадження нової техніки, технології вирощування та утримання тощо, що сприяє отриманню економічного, соціального, екологічного ефектів [1, с. 57]

Харченко Т.О. розглядає поняття «агроінновації» як інновації, впровадження якої зумовить створення нової якості (або вдосконалення наявної) за сутністю та характером застосування, котра забезпечить приріст результативності соціоекономічного розвитку аграрного сектору [2]

Заслуговує на увагу і трактування даного поняття авторами, які пов'язують його із сучасними передовими трансформаціями в аграрному виробництві, які здійснюються з метою отримання економічного ефекту на основі задоволення зростаючих потреб суспільства та забезпечення продовольчої безпеки країни [3].

Отже, агроінноваційна діяльність - це діяльність, пов'язана із процесами впровадження нових або покращених технологій, методів та підходів з метою підвищення продуктивності, стійкості та сталості аграрного виробництва, забезпечення продовольчої безпеки країни на конкретному етапі розвитку.

Суть агроінновацій полягає у застосуванні інновацій для розв'язання сучасних викликів, з якими стикається аграрний сектор, таких як збільшення виробництва продуктів харчування, підвищення якості продукції, збереження навколишнього середовища та ресурсів, а також зменшення негативного впливу сільського господарства на клімат та біорізноманіття.

На рисунку 1 відображено елементи агроінноваційної діяльності.

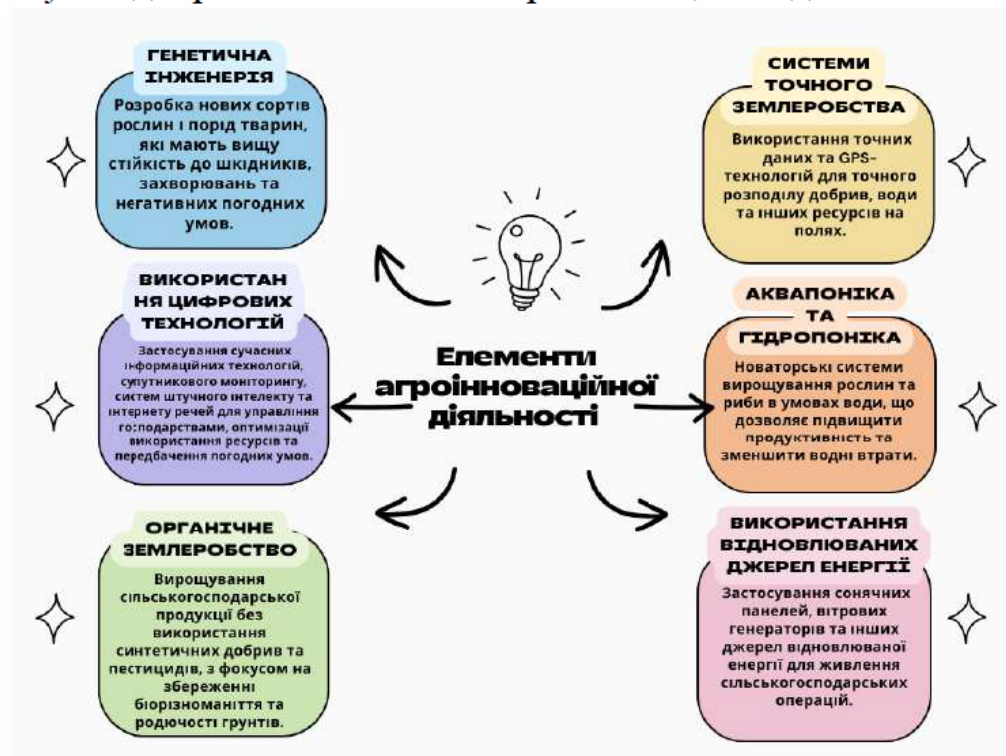

Рис. 1. Елементи агроінноваційної діяльності

Агроінновації відіграють важливу роль у розвитку сучасного сільського господарства, сприяючи підвищенню продуктивності, зменшенню втрат та створенню більш сталого та ефективного господарства (рис.1).

Агроінноваційна діяльність в умовах війни стикається з ускладненими викликами, але може відігравати важливу роль у підтримці сталості сільського господарства та забезпеченні продовольчої безпеки України та світу (рис.2).

Рис. 2 . Особливості агроінноваційної діяльності в умовах війни

Умови війни можуть створювати ризики для безпеки інновацій та інтелектуальної власності. Слід приділяти особливу увагу заходам із захисту даних та технологій. Коли ресурси обмежені, а доступ до ринків ускладнений, агроінновації можуть допомогти оптимізувати виробництво та ефективно використовувати ресурси.

Агроінновації повинні спрямовуватися на створення технологій і підходів, які допомагають аграріям адаптуватися до негативних впливів війни, таких як обмеження доступу до землі та ресурсів. З метою мінімізації витрат на господарську діяльність с.-г. підприємствам необхідно переходити на ресурсоощадні та енергоощадні технології виробництва с.-г. продукції. Вивільнені кошти можуть бути направлені на технологічні інновації в с.-г. Підприємствах [4].

Інновації, спрямовані на ефективне використання ресурсів, таких як вода, добрива та енергія, можуть бути особливо важливими в умовах війни, коли ресурси можуть бути обмеженими.

Використання цифрових технологій для моніторингу та контролю над виробництвом та областями, де ведеться господарювання, може допомогти відстежувати та реагувати на можливі загрози. Зокрема, використання сучасних технологій у сільському господарстві, таких як сільськогосподарські дрони для моніторингу полів та заборонишувачів для автоматизації робіт, дозволяє збільшити продуктивність та зменшити витрати на робочу силу.

Генетична інженерія може допомогти розробити стійкі культури та породи тварин, які краще витримують стресові умови, такі як відсутність доступу до

звичайних ресурсів або зміни в кліматі. Використання генетично модифікованих рослин може покращити врожайність та стійкість до шкідників, забезпечуючи більше продуктів харчування в умовах обмежених ресурсів.

Залучення гуманітарних організацій і міжнародних донорів для підтримки агроінноваційних проектів в умовах війни може забезпечити необхідні ресурси та фінансування.

Паралельно з цим, агроінновації сприяють створенню сталого агропродовольчого ланцюга, забезпечуючи доступ до продуктів харчування в умовах війни. Агроекологічні підходи та методи органічного землеробства можуть зберегти родючість ґрунтів і мінімізувати негативний вплив воєнних подій на довкілля та здоров'я людей

Об'єднання зусиль між аграріями, науковими установами, владою та іншими зацікавленими сторонами може підвищити ефективність агроінноваційних ініціатив.

Висновок. Важливо зауважити, що в умовах війни агроінновації можуть виявитися особливо важливими для забезпечення продовольчої безпеки та економічної сталості в країні. Гнучкість та здатність аграріїв і сільськогосподарської громади до впровадження новаторських рішень може бути вирішальною в умовах війни.

Література:

1. Муляр О.Д. Еволюція теорії інновацій та її розвиток в аграрній сфері виробництва. *Вісник ЖНАЕУ*. 2011. № 2, т. 2. С. 50-61.
2. Харченко Т.О. Формування дефініції поняття «агроінновація» у контексті соціоекономічного розвитку аграрного сектору. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 18. 2017. URL:<https://docplayer.net/147570040-Formuvannya-definiciyi-ponyattya-agroinnovaciya-u-konteksti-socioekonomichnogo-rozvitku-agrarnogo-sektoru.html>
3. Шевченко А.А., Згадова Н.С., Данкогло К.В. Агроінновація як перспектива до розвитку аграрних підприємств. *Аграрний вісник Причорномор'я: Економічні науки*. Одеса. 2020. № 96. 152-163 с. URL:<http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456789/2707>
4. Шевченко А.А., Петренко О.П. Детермінанти економічного розвитку сільського господарства в Україні. *Modern Economics* № 38 (2023). С. 186-193 URL:<https://modecon.mnau.edu.ua/issue-38-2023/>